

ST og namibisk kirkjurnar mót-mæla feroyska virkseminum í Namibia

Kirkjuráðið í Namibia, sum umboðar meira enn 70% av øllum fólkinum í Namibia, hevur sent landsstýrinum skriv, har tað uppá tað harðasta áttalar feroyska fiskiskapin í Namibia. Kirkjuráðið vísir á, at úttalilsini hjá Óla Breckmann o.o. um, at feroyski fiskiskapurin kemur fólkinum í Namibia til góðar, er grov loyn. Hvar tann einasti stertur og hvørt oyra endar í lummum á hvítum suðurafrikanarum.

Eisini ST hevur sent landsstýrinum skriv, har tað biður landsstýrið forða fyrri, at fleiri feroysk skip fara til Namibia

Eitt mál, sum hevur verið framtíð fram hesaferð í donsku TV-avisini, har Óli Breckmann, sum gjørdi hetta til eitt evni í valstríðnum við tí ætlan at seta fiskimenn upp í móti landsstýrinum.

Tað hevur ikki eydnast fólkaflakkinum at fáa hetta til ein høvuðsspurning í valstríðnum.

Men nú er málið so aftur komið fram hesaferð í donsku TV-avisini, har Óli Breckmann enn einaferð ger fólki og landi okkara fyrri skommum við at bróta samanholdi millum norðanland og við at kalla ST fyrri ein røvarabanda.

Hetta er feroyska røddin í útheiminum, og hetta er flokkurin, sum bjóðar seg fram at styra Føroyum.

ST hevur nú alment yvir fyrri Føroya Landsstýri mótmælt feroyska fiskiskapinum við Namibia.

I skrivi til landsstýrið sigur ST m.a.:

»ST er illa við at ætlanunum hjá feroyskum fyrirkomum at fáa fisk í namibiskum sjógvum.

ST sigur í skrivinum, at hetta virksemi er brot á ST samtyktir og brot á ST kunngerð nr. 1 frá september 1974 um verju av namibiska tilfeinginum.

Heitt verður á lands-

Færøske fiskere er ikke velkomne i Namibia

Namibia vil ikke få glæde af de fisk, de færøske kuttere fanger, sådan som Oli Breckmann påstår

Al BJARKE LARSEN Informations udsendte medarbejder
WALVIS BAY, 4. november. — De færøske fiskere, der vil til at fiske ud for Namibias kyst, bør blive hjemme i stedet for at prøve at løse deres egne problemer ved at deltage i den kyniske rovfdrift på de namibiske fiskeresourcer, der finder sted i ly af at Namibia regeres af Sydafrika.

Det siger formanden for den namibiske fiskeriforening FLAG til Information som kommentar til de planer, en gruppe færøske fiskere har om at fiske ud for landets kyst — hvilket som tidligere omtalt her i bladet har vakt en del debat på Færøerne.

FLAG (Fishing Licence Action Group) er en tværpolitisk pressionsgruppe, der arbejder for at fiskeriet i namibisk farvand i højere grad skal komme landets egne indbyggere til gode. I øjeblikket ejes praktisk taget hele det namibiske fiskeri af sydafrikanske firmaer.

Fordi Namibia regeres ulovligt af Sydafrika, vil an-

OLI BRECKMANN har fået afføden i sønden

Spanien i spidsen rovfdrift på de namibiske fiskeresourcer, der efterhånden er så lave, at sydafrikanske eksperter har advaret om, at f.eks. siden er ved helt at forsvinde.

Det er den meget sydafrikavennlige færøske politiker Oli Breckmann, der har fået aftalen med de sydafrikanske/namibiske myndigheder i stand, og han har blandt andet sagt, at de færøske fiskere vil lande deres fangst i Namibia. Dermed vil fiskeriet komme Namibia til gode, i modsætning til blandt andet de russiske kuttere, der selv forarbejder fisken, mener Breckmann.

Men det argument holder ikke, siger Charles Courtney-Clarke.

»Hele fiskeindustrien i Namibia er ejet af sydafrikanske firmaer, der trækker alle pengene hjem. Beregninger viser, at kun 1 pct. af omsætningen i fiskeriet bliver i Namibia i form af skatter og afgifter. Så bortset fra nogle ganske få arbejdspladser vil de færøske fiskere ikke gavne os. Tværtimod er det farligt og skadeligt, at endnu flere kuttere skal til at konkurrere om de fiske-resourcer, der efterhånden er fisket helt i bund.

Charles Courtney-Clarke ønsker ikke at udtale sig om, hvorvidt de færøske fiskere vil bryde den danske sanktionspolitik over for Sydafrika og Namibia. I begge lande er det strafbart at komme med udtalelser, der kan tolkes som en opfordring til økonomiske sanktioner.

Læs også side 4

Namibias manglende selvstændighed udnyttes til kynisk rovfiskeri

Den sydafrikanske og namibiske fiskeri-administration tilsidesætter advarsler fra sine egne eksperter, viser papirer. Information har set

Al BJARKE LARSEN Informations udsendte medarbejder

WALVIS BAY, 4. november. — Det sydøstlige Atlanterhav ud for Namibias kyst er godt fiskevand, hvor det er rimeligt med fisk — eller rettere: sådan var det for nogle år siden. I dag er bestanden af blandt andet sild så langt nede, at sydafrikanske eksperter har advaret om, at fisken helt kan forsvinde fra området, hvis der ikke gribes ind med drastiske begrænsninger.

Men trods advarslerne og trods protester fra flere og flere namibiære — fortsætter fiskeriet næsten uforstyrret. Information har således i hovedstaden Windhoek kopier af forskellige officielle papirer, der viser, at den sydafrikanske namibiske fiskeri-administration Windhoek så sent som i august forlængede sæsonen for fangst af industrifisk med tre måneder til trods for at Sydafrikas egne fiskereksperter ugen før indtrængende havde foreslået et øjeblikkeligt stop for at redde bestanden af silde.

Den lokale fiskeindustri havde endda kun anmodet om en forlængelse på en måned!

Namibia ikke med
Nu vil også færøske fiskere til at konkurrere med især sydafrikanske, russiske og spanske kuttere om de efterhånden sparsomme resourcer. De eneste, der ikke har del i fiskeriet, er namibiernes selv. På grund af landets særlige status vil overvejen-

ikke acceptere en 200 sømil territorialgrænse for fiskeriet som næsten alle andre lande har indført. I stedet deler Sydafrika, Spanien og en række østlande med Sovjetunionen i spidsen rovet mellem sig på frie zoner i Den Internationale Kommission for Fiskeriet i det Sydøstlige Atlanterhav (ICSEAF), hvor Namibia ikke er repræsenteret.

Bliv hjemme
»De færøske fiskere bør blive hjemme og ikke prøve at løse deres egne fiskeri-problemer ved at udnytte, at Namibia er besat af Sydafrika,« siger en fremtrædende namibisk fiskeri-ekspert, Charles Courtney-Clarke, til Information.

Charles Courtney-Clarke er leder af pressionsgruppen FLAG (Fishing Licence Action Group), der arbejder på at få fiskeriet over på namibiske hænder. Han er forresten medlem i byen Swakopmund, 30 km fra Walvis Bay, som er centrum for fiskeindustrien.

I pct. til namibia
Charles Courtney-Clarke fortæller og gestikulerer, mens vi kører gennem den namibiske ørken mod Walvis Bay, og han slår flere gange hånden hårdt i rættet af iver.

»Det kan virkelig ikke understreges kraftigt nok, i hvor høj grad overvejen-

lærder Rand i cirka 6 milliarder kroner, men heraf får Namibia kun indtægter, der svarer til 1 pct. af omsætningen. Resten forsvinder ud af landet — som hovedregulering af den sydafrikanske fiskeri-administration, der ejer hele fiskeindustrien i Walvis Bay.

»Derfor passer det ikke, hvis de færøske fiskere tror, de kan hjælpe Namibia ved at løse fiskene her i stedet for at sejle dem hjem, som f.eks. russere gør. Bortset fra nogle få ganske få arbejdspladser får vi ikke noget ud af det.«

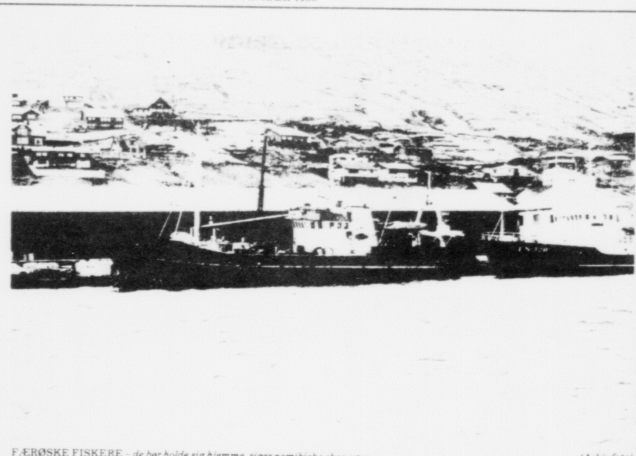
Papir-firmaer
I 1985 blev der fangst 1,2 millioner tons fisk i de namibiske farvande. Heraf fangede Sovjetunionen godt 40 pct., Spanien knap 15 pct., og Namibia godt 15 pct. ifølge de officielle statistikker.

Men hvis man dykker ned i aktieselskabs-registrene i Sydafrika og Namibia, viser det sig, at med en enkelt undtagelse ejes samtlige de namibiske selskaber af sydafrikanske firmaer. Også hele fiskeindustrien i Walvis Bay er sydafrikanisk.

Det sidste er måske ikke så underligt, for havnen i Walvis Bay og området omkring den er af historiske formål set sydafrikansk territorium. Havnen er den eneste naturlige dybvandshavn på hele den sydvestlige kyst af Afrika, og ud over at være hjemsted for en stor fiskeindustri, har den deler også en vigtig strategisk betydning.

I forbindelse med Namibias selvstændighed skal der være forhandlinger om områdes fremsid, men i dag er det kun et lille, usædvanligt skilt langs vejen ud for Swakopmund, der fortæller, hvornår man passerer grænsen.

INFORMATION LØRDAG-SØNDAG 5-6 NOVEMBER 1988

FÆRØSKE FISKERE - de bør holde sig hjemme, siger namibiske eksperter

(Arkivfoto)

De manglende skel mellem Sydafrika og Namibia er typisk for en situation, hvor Namibia på papiret har et vist, indre selvstyre, men hvor alle reelle beslutninger træffes i Pretoria eller af den sydafrikanske generalguvernør i Cape Town for få måneder siden, hvoraf det fremgår af den såkaldte burokratiske mæl for mængden af fisk i et område beteges som næsten ikke-målig (magtfuld) i det meste af havet ud for Namibia.

Fiskeriet kollapsede
Det namibiske fiskeeventyr startede i begyndelsen af 60'erne, hvor de første fangstamgæder, der hovedsageligt sild, voksede fra mellem 200.000 og 300.000 tons i 50'erne til et maksimum på 1,5 millioner tons i 1968 og 1,3 millioner tons i 1969.

De to rekordår, hvor sydafrikanske fiskere blandt andet brugte to kampefabriksskibe, slog fuldstændigt bunden ud af sildebønden, og kystnære fiskefæstninger faldt næsten hvert år til en bundrekord på 130.000 tons i 1985. De sidste

to år er fangstmængderne steget svagt igen, men det er stærkt usikkert, om fiskeflåden i området også. Konkurrencen om de få fisk er kort sagt skarp.

Information har set en rapport udarbejdet af Institut for Havfiskeri-undersøgelser i Cape Town for få måneder siden, hvoraf det fremgår af den såkaldte burokratiske mæl for mængden af fisk i et område beteges som næsten ikke-målig (magtfuld) i det meste af havet ud for Namibia.

Det er under disse forhold, de færøske kuttere skal ned at fiske.

Uddød by
Sammenbruddet i fiskeeventyret fremgår af samtlige tilgængelige grafik og statistikker over fangstmængderne i området, men det er også tydeligt at se, når man besøger Walvis Bay. Byen er forvovet af de mest tre-

steinsede steder, man kan opspore en lille sønling huse og fabrikker, bygget på fuldstændig gold og ufrugtbart sandjord på kanten af den namibiske ørken, hvis søde og ubleptede sandkitter strækker sig til de tre sider så langt øjet rækker, mens det grå Atlanterhav hamrer på moler og kyster på den fjerde side.

Den depressive stemning bliver endnu tungere ved en rundtur i byen, hvor Charles Courtney-Clarke kan vise, hvordan halvdelen af fiskefabrikkerne i dag enten ligger øde hen eller bruges til andre formål. Krisen er tydelig.

SWAPOs planer
Charles Courtney-Clarke og FLAG står ikke alene med sine protester mod den nuværende politik. Professor Gerhard Töttemeyer, der leder af delingen for økonomiske og politiske studier ved universitetet i Windhoek, kalder

over for information de sidste mange års fiskeripolitik for »en utrolig overudnyttelse af fiskeresourcerne«.

Også modstandsbewegelsen SWAPO har gentagne gange protesteret mod den politik, der føres af den sydafrikanske regering og i ICSEAF. Bevægelsen har som et af sine første og vigtigste punkter at standse denne politik og indføre en 200 sømil fiskegrænse, når Namibia bliver selvstændigt.

FN's Namibia-institut i Zambia har beregnet, at hvis man i nogle år nedtrækker fiskeriet kraftigt, så fiskebestanden kan vokse til tidligere tiders størrelse, vil fiskeriet kunne indbringe Namibia en indtægt på omkring 1 milliard kroner om året og dermed blive en af landets største indtægtskilder og en vigtig hjørnesten i fremtidens forsøg på at blive økonomisk og politisk uafhængig af Sydafrika.